

Fotogalerija

Sonce. Teleskop CFF RC 10 in filter za Sonce, kamera ZWO ASI 2600 MC PRO, ekspozicija $20 \times 0,01$ sekund, obdelano v programu PixInsight. Foto Darko Benzia.

NGC 6960 (meglica Tenčica). Teleskop CFF RC 10, kamera ZWO ASI 2600 MC PRO, obdelano v programu PixInsight. Foto Darko Benzia.

Darko Benzia

Objekti globoko v vesolju avgusta

Avgusta opolnoči kulminirajo ozvezdja Vodnar, Pegaz, Kušcar in Kefej, tema pa se podaljša na malone šest ur. Rimska cesta se boči čez nebo od vzhoda do zahoda in je še

vedno v ugodni legi za opazovanje z binokularjem.

V Vodnarju najdemo dve kroglasti kopici, *NGC 6981 (M 72)* in *NGC 7089* (M 2)*, odprto kopico *NGC 6994* (M 73)* ter planetarno meglico *NGC 7009**. V Pegazu, velikem ozvezdju, najdemo pravzaprav le kroglasto kopico *NGC 7078* (M 15)*, v Kušcarju dve kroglasti kopici, *NGC 7209** in *NGC 7243**, ter v Kefeju prav taki dve, *NGC 7160** in *NGC 7235*. Zvezdica pomeni, da objekt vidimo kljub svetlobnem onesnaženju.

NGC 7078 (M 15) v Pegazu je v naših inštrumentih vidna pod kotom 7 ločnih minut, v resnici pa ima v razdalji 33 600 svetlobnih let premer 175 svetlobnih let. Rimska cesta bi zvezde iz nje iztrgala s plimskimi silami na razdalji 210 svetlobnih let od centra te kroglaste kopice: najbrž je najgostejša v naši galaksiji, tako gosta, da bi v centru utegnili imeti črno luknjo, ki jo astronomi zdaj skušajo odkriti s pomočjo Hubblovega teleskopa. Poleg 112 spremenljivk (tudi Kefeide tipa II) in 9 pulzarjev so v tej kopici našli tudi planetarno meglico.

Tudi *NGC 7089 (M 2)* je gosta kopica, a *NGC 6981 (M 72)* sodi med najmanj goste. Ni pa še odločeno, ali

MESEČNEGA SESTANKA JULIJA IN AVGUSTA NI

Bernard Ženko

je *NGC 6994 (M 73)* res odprta kopica (ali ostanek zelo stare odprte kopice), ali pa je le asterizem – v daljnogledu je videti le štiri zvezde na kupu.

Rok Vidmar

Efemeride avgust 2023

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji *Življenje in tehnika*.)

datum	Sonce		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.08.	05:44	20:32	20:58	04:36	CEST
05.08.	05:49	20:27	22:35	10:18	CEST
10.08.	05:55	20:19	00:09	16:33	CEST
15.08.	06:01	20:11	04:32	20:16	CEST
20.08.	06:07	20:03	09:59	21:43	CEST
25.08.	06:13	19:54	15:54	23:56	CEST
30.08.	06:20	19:45	19:54	04:57	CEST

Planeti:

- ★ **Merkur** ujamemo v začetku meseca, ko v ozvezdju Leva zahaja okoli pol desetih.
- ★ **Venera** se proti koncu avgusta v zvezdju Raka pojavi na jutranjem nebu, okoli petih.
- ★ **Mars** je viden v večernih urah; sprva zahaja okoli desetih, konec meseca pa že ob pol devetih. Sredi avgusta se iz ozvezdja Leva preseli v ozvezdje Devica.
- ★ **Jupiter** je v ozvezdju Ovna sprva viden od polnoči dalje, konec meseca pa vzide že kmalu po deseti.
- ★ **Saturn** je na nebu že pred deseto

in je konec meseca viden vso noč. Nahaja se v ozvezdju Vodnarja

- ★ **Uran** v družbi Jupitra, prav tako v ozvezdju Ovna, sprva vzhaja okoli polnoči, konec meseca pa kmalu po deseti.

V noči s 13. na 14. avgust nastopi meteorski roj Perzeidov s približno sto utrinki na uro.

Urška Pajer

Napišite prispevek!

Mesečnik potrebuje prispevke. Zato pozivam vse, ki želite kaj objaviti, da mi po elektronski pošti pošljete svoj prispevek. Prispevki so lahko raznovrstni: poročilo o opazovanju, slika, risba, zanimiva astronomska novica, predstavitev domačega observatorija ali teleskopa, skratka – karkoli, kar bodo ostali člani društva z zanimanjem prebrali.

Aram Karalič

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejemajo ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov info@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov praviloma ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EXu